

На Цетињу одржано друго вече Трга од ћирилице посвећено Митрополиту Митрофану Бану

У недељу 16. августа, у порти Цетињског манастира, у оквиру седмог "Трга од ћирилице", одржано је вече посвећено великом цетињском Митрополиту Митрофану Бану.

Крај гроба Митрополита Митрофана, окупљене је прво пастирском поуком поздравио Његово високопреосвештенство Митрополит црногорско-приморски Амфилохије. Митрополит је нагласио да је Митрополит Митрофан по својој жељи сахрањен у порти Цетињског манастира, рекавши такође и да је он највећи цетињски Митрополит после Петровића. Присетио се Митрополит и проглашења Црне Горе за краљевину. "Ово је епархија Пећке Патријаршије која је једина задржала независност, али не аутокефалност, зато што то нико никад није тражио", разјаснио је Митрополит, говорећи о

укидању Пећке Патријаршије. Митрополит је нагласио да они који данас покушавају да прекроје историју и говоре неистине, да они не знају ништа о Цркви. "То су они који су учили вјеронауку по Марксу, а међу њима, нажалост, има и историчара", нагласио је. "Када је Иван Црнојевић основао Цетињски манастир и када је овдје прогнана Митрополија зетска, када је Митрополит само промијенио сједиште, то није била нека нова црква, већ та иста основана 1220", рекао је Владика, нагласивши да Митрополија апсолутно није била прекинута.

Митрополит Амфилохије се такође осврнуо на то да је Митрополит митрофан Бан учинио оно што је била вјековна жеља, оно што је покушао и Свети Петар па није успио због Француза, а то је уједињење Црне Горе и Боке. Такође је указао на то колико је Митрополит Митрофан је био значајна личност у тренутку уједињења 1918. Владика је изрази чуђење како политички историчари попут Андријашевића могу да пишу бесмислице, које власт прихвата и на томе темељи своја дјела и ставове. "Нико Бога досад није победио у историји, ни Нерон, ни Лењин, ни Броз, ни сви императори овога свијета који су се борили против Цркве Божије. Тако и сад ови, ваљало би да престану да се баве Црквом на такав начин, одрицајући се онога што је биће Црне Горе", рекао је Владика и завршио своје слово у нади да ће се сви они вратити ономе што јесте Црна Гора.

Након Његовог високопреосвештенства, ријеч је имао протојереј-ставрофор др Велибор Џомић, који је говорио о годинама уједињења, као и обновљења и поновног васпостављања Пећке Патријаршије. Он је појаснио термине који се тичу уједињења и обновљења Патријаршије, као и стварања Краљевине Срба Хрвата и Словенаца. Рекао је да је чин уједињења ти народа у једну државу Срба, Хрвата и Словенаца, који су најприје дефинисани као троједан народ. "Потом од 1929. године, када се држава сусрела са проблемима, тај исти троједан народ, је редефинисан као троимени народ у троједној држави", рекао је отац Велибор објаснивши да ипак није могао бити искоришћено да преко уједињења покрајинских цркава се дође до уједињења СПЦ.

"У новој држави су се 1918. године ујединили различити народи, који су припадали различитим вјероисповијестима", подсјетио је отац Велибор, нагласивши да Православна Црква у њој сабира људе православне вјере који могу да буду различитих нација и националности.

Отац Велибор је рекао да је нова држава била по свему нова и необична, али Православна Црква није. "Пећка Патријаршија је 1918. године, не уједињена, него по други пут обновљена", разјаснио је. Он је такође објаснио проблем

терминологије, рекавши да појам уједињења није најадекватнији, јер не постоји разједињена Црква. "У питању је неспретно појмовно одређење и зато увијек треба користити једини исправан и црквени израз, који би значео друго обновљење или друго васпостављање Пећке Патријаршије, јер црквена организација која је васпостављена прије 100 година, није ништа друго до обновљена светосавска историјска Пећка Патријаршија", подвукао је отац Велибор, те додао да је идеја обновљења Патријаршије много старија од југословенске идеје и да до 1918. ове две идеје нису имале додирних тачака.

"С обзиром и да се налазимо у години у којој обиљежавамо и стотину година од упокојења Митрополита Митрофана Бана, потрудићу се да вам прикажем његов труд, као архијереја из тадашње Црне Горе, као и његов не мали допринос и велико ангажовање у обнови Пећке Патријаршије", рекао је.

Нагласио је да су тројца епископа са територије Краљевине Црне Горе сходно 6. канону Седмог васељенског сабора, и чл 15. Устава Светог Синода у Књажевини Црној Гори од 1903, крајем 1918. одржали сабрање и поступили потпуно исправно у духу канонских прописа и донијели одлуку о приступању обнови Пећке Патријаршије.

"У периоду од 31. децембра 1918. до свечаног проглашења обновљене Патријаршије 12. септембра 1920. у Сремским Карловцима, канонски православни епископи са подручја новостворене државе су одржали четири архијерејске конференције које су биле од кључног значаја за друго обновљење Пећке Патријаршије", казао је отац Велибор, такође указавши да никакве одлуке световних власти нису биле претходница овим црквеним одлукама.

Ткође, отац Велибор је указао на сваку од ове четири архијерејске сједнице, са акцентом на другу, којом је предсједавао Митрополит црногорски Митрофан Бан, који је такође био изабран за предсједника средишњег архијерејског Сабора са сједиштем у Београду. Осврнуо се такође и на то да је поновно васпостављање имало свесрдну подршку Краља Николе, коме је једина замјерка била зашто сједиште није у Пећи већ у Београду, при чему је Пећка Патријаршија и даље историјско сједиште и ставропигија нашег Патријарха.

"Дакле, јасно је да је та одлука која је имала пуни унутрашњи консензус, да кажемо добила и своју међународноправну потврду кроз Томос Васељенске Патријаршије и Патријарха Мелентија, који су издали Томос којим је касније од свих помјесних цркава тај свети и свештени чин признат", рекао је, и

додао да, без обзира на присуство политичке и световне терминологије из тога периода, непобитно се закључује да је Пећка односно Српска Патријаршија или СПЦ обновљена на пуној канонској јуриздикцији некадашње Пећке Патријаршије. "Разлози за обновљење Пећке Патријаршије су искључиво еклисиолошке, а не политичке или правне природе", закључио је отац Велибор.

Након оца Велибора Џомића, говорио је протојереј-ставрофор Гојко Перовић, ректор Цетињске Богословије. Отац гојко је истакао да је једна од највећих заслуга Митрополита Митрофана Бана управо уједињење Црне Горе и Боке Которске. Он се такође осврнуо на историчаре који се служе неистинама да би обманули народ, иако и сами знају да су то што говоре лажи. Ово је објаснио у контексту континуитета Цркве у Црној Гори.

"Ако бисмо се тражили кључне ријечи из историје Црне Горе, као кад се пишу научни радови, међу десет би сигурно била Митрополија", сликовито је приказао отац Гојко. "Те Митрополије, те ријечи не би било да није било проглашења Архиепископије у Пећи у ранг Патријаршије", додао је, објаснивши да је то друга ствар која веже немањићку црквену традицију за живот православне Цркве у Црној Гори.

"Коначно, ако бисмо сад ишли редом, па се подсјећали свих тих битних момената из цетињске Митрополије, који су довеле до оваквог какав је био Митрофан Бан, само бих кратко рекао да у времену велике сеобе Срба 1690. године и потом, када је овдје био Митрополит Сава Очинић, Црногорци су прогласили за народног кандидата за Митрополита Данила Шћепћевога са Његуша, али ко ће да га хиротонише", осврнуо се отац Гојко, те додаје да данило иде у Печуј, у Мађарску да га Митрополит арсеније Чарнојевић рукоположи. Он је рекао да је Митрополит Сава Петровић, одмах након укидања Пећке Патријаршије, тражио да се обнови Пећка Патријаршија, а Василије Петровић, на крају своје књиге Историја Црне Горе, ставља попис српских архијереја и на прво мјесто међу њима ставља себе, односно столицу црногорских епископа.

”То што смо Трг од чирилице преселили за вечерас на цетиње има утемељење у личности Митрофана Бана, који је рођен у Грбљу, у Боки, а упокојио се на Цетињу. Он је својим животом повезао Боку и Црну Гору”, нагласио је отац Гојко. Он је такође сликовито појаснио да, без обзира на друштвене историјске прилике и догађаје, јединство Српске Православне Цркве никада није довођено у питање, а то доказују односи између епархија и епископа.

По питању Цркве на Цетињу, отац Гојко је истакао да је она цијелим својим бићем била видовданска и светосавска, показавши коментар Митрофана Бана на честитку једног Епископа РУске Цркве, који га назива Егзархом трона пећкога, где Митрополит Митрофан особито истиче да му је важно да буде препознат на тај начин, као неко ко тежи као обновљењу Пећке Патријаршије. ”У томе су и испјеване пјесме Краља Николе Онамо, намо и Коло цетињско”, додао је отац Гојко.

”Данас живимо под дејством неке лажи или полуистина, које хоће Митрофана Бана да прикажу на неки другачији начин, медијска пропаганда да се Митрофан Бан прикаже као један сенилни старац који је био на тим конференцијама у Карловцима, али да је мал те не све било против његове воље”, рекао је отац Гојко и додао да је отац Павле Кондић, пишући историју Цетињске богословије, нашао на неколико мјеста да је након 1918, Митрофан Бан зашиљио перо и неколико пута писао у Београд Министру за црквена и просвјетна питања и тражио, рецимо, да војни гарнизони напусте Биљарду да би се ослободио простор за Цетињску богословију. ”Он није био човјек који је реда ради тамо сједио, он се максимално и у последњој години свога живота ангажовао да Цетињска богословија, којој је он дао име Светог Петра Цетињског”, рекао је и додао да од Нићифора Дучића Ректора, па све до данас се директори Цетињске богословије зову ректори, објаснио је јер постоје они који замјерају због овог назива за директора једне средњошколске установе. Још једном је подвукао апсолутно Митрополитово залагање и потпуну присутност у последњој години свога живота и години поновног васпостављања Пећке Патријаршије.

Након оца Гојка, професор историје др Жарко Лековић, подробно је упутио присутне у животопис Митрополита Митрофана Бана, прецизним излагањем његове биографије из године у годину и из догађаја у догађај.

Након излагања, заједничарење је настављено уз послужење, које је припремила братија Цетињског манастира.

Програми Трга од ћирилице се вечерас враћају у Херцег Нови, у 21 час у порти цркве Св. Спаса на Топлој биће одржано Српско (народно) и вјерско (православно) осјећање у листу Глас Црногораца из броја у број, које ће представити др Милена Мартиновић и публициста Јован Маркуш.

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО ПРИМОРСКА

mitropolija.com